

केशामेघानां क्षेत्रम् पूर्वतथोक्तेः श्मश्रूणिविद्युताम् पादकरनखानिशिलालोहानामितिसादृश्यादूह्यम् क्षेमकर्मणां पालनकर्तृणाम् ॥ ५ ॥ विक्रमः पादन्यासो भूरादिलोकानामास्पदमाश्रयः भूरादिशब्दानामव्ययत्वात्षष्ठ्यालुक् क्षेमोलब्धरक्षणम् शरणं भयाद्रक्षणम् सर्वेषां कामानां वरस्य वरणस्यापि हरेरंघ्रिरास्पदम् ॥ ६ ॥ वीर्यस्य शुक्रस्य शिशोऽधिष्ठानम् उपस्थस्त्विन्द्रियम् प्रजात्यानन्दः संतानार्थः संभोगस्तेन यानिर्वृतिः तापहानिस्तस्याः ॥ ७ ॥ परिमोक्षस्य मलत्यागस्य पायुरिन्द्रियम् गुदः स्थानं निर्ऋतेरलक्ष्म्याः ॥ ८ ॥ तमसोऽज्ञानस्य पश्चिमः पृष्ठभागः गोत्राणां गिरीणाम्

केशश्मश्रुनखान्यस्य शिलालोहाभ्रविद्युताम् ॥ बाहवोलोकपालानां प्रायशः क्षेमकर्मणाम् ॥ ५ ॥ विक्रमो भूर्भुवः स्वश्च क्षेमस्य शरणस्य च ॥ सर्वकामवरस्यापि हरे श्वरण आस्पदम् ॥ ६ ॥ अपां वीर्यस्य सर्गस्य पर्जन्यस्य प्रजापतेः ॥ पुंसः शिशोऽपस्थस्तु प्रजात्यानन्दनिर्वृतेः ॥ ७ ॥ पायुर्यमस्य मित्रस्य परिमोक्षस्य नारदः ॥ हिंसायानिर्ऋतेर्मृत्योर्निरयस्य गुदः स्मृतः ॥ ८ ॥ पराभूते रधर्मस्य तमसश्चापि पश्चिमः ॥ नाड्यो नदनदीनां तु गोत्राणामस्थिसंहतिः ॥ ९ ॥ अव्यक्तरससिंधूनां भूतानां निधनस्य च ॥ उदरं विदितं पुंसो हृदयं मनसः पदम् ॥ १० ॥ धर्मस्य मम तुभ्यं च कुमारणां भवस्य च ॥ विज्ञानस्य च सत्त्वस्य परस्यात्मा परायणम् ॥ ११ ॥ अहं भवान्भवश्चैव तद्भूमे मुनयोऽग्रजाः ॥ सुरासुरनरानागाः खगान्मृगसरीसृपाः ॥ १२ ॥ गंधर्वाप्सरसो यक्षारक्षोभूतगणो रगाः ॥ पशवः पितरः सिद्धा विद्याधराश्चारणाद्भुमाः ॥ १३ ॥ अन्ये च विविधा जीवा जलस्थलनभौकसः ॥ ग्रहर्क्षकेतवस्तारास्तडितस्तनयित्तवः ॥ १४ ॥

स्थिसंघातः ॥ ९ ॥ अव्यक्तं प्रधानम् रसः अन्नादिसारः सिंधवः समुद्रास्तेषाम् निधनस्य लयस्य उदरं पदं स्थानं विदितं ज्ञानिभिः मनसः अस्मदादिलिङ्गशरीरस्य ॥ १० ॥ तुभ्यं तव कुमारणां सनकादीनाम् भवस्य श्रीरुद्रस्य आत्मा चित्तं परमायनम् ॥ ११ ॥ एवतावत्परमेश्वराज्जातं विश्वंततो न भिन्नम् यथा कुण्डलं सुवर्णान्निपृथक् स तु सर्वनियंता सर्वप्रकाशको नित्यमुक्त इत्यर्थादुक्तम् एतदेव पुरुषसूक्तार्थकथनेन द्रष्टव्यं तत्र सहस्रशीर्षेत्यर्थस्य ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीदित्यादेश्चक्रकृत्रयस्यार्थः पूर्वाध्याय एव दर्शितः पुरुष एवेदं सर्वमित्यस्यार्थदर्शयति अहं भवानिति सार्धं त्रिभिः ते अपजाद्भूमे सनकादयः मरीच्यादयश्च ॥ १२ ॥ १३ ॥ जलं च स्थलं च न भश्चौकांसि येषां ते नभौकस इति संधिरार्थः ॥ १४ ॥